

První pohádka

Než se Středoevropan dostane do Jižního Súdánu, chvílku to trvá. V jednom krátkém odstavci to může vypadat takhle:

V pondělí 31. 10. – cesta do Ženevy, úterý 1. 11. – papírování, školení, večer odlet do Bordeaux. Středa 2. 11. – Bordeaux, distribuční centrum, školení, školení, školení, školení. Čtvrtek 3. 11. – odlet zpět do Ženevy, odpoledne další školení. Pátek 4. 11. – překvapivě školení celý den, vyfasoval jsem tašku na balíčky pro všechny v Jižním Súdánu, čímž jsem trochu navýšil celkovou tonáž zavazadel, ale pořád jsem zůstal hluboko pod limitem 25 kg do letadla. Sobotu jsem prospal a v neděli ráno přes Curych do Nairobi. Pondělí 7. 11. přelet z Nairobi do Džuby. Do úplně jiného světa.

Už když jsme přistávali, připadala mi letadla na ranvejkách trochu povědomá. Jen tak tam volně parkovaly Iljušiny 76. Tyhle stroje se začaly sériově vyrábět, když mi bylo rok a půl a jejich civilní verze pro nákladní dopravu začaly létat někdy po roce 1990. V Jižním Súdánu pořád ještě létají.

Není se co divit, zadání pro jejich výrobu znělo:

Schopnost unést 40 tun na vzdálenost 5 000 km za méně než 6 hodin.

11

Schopnost pracovat z krátkodobé a neupravené dráhy.

Schopnost vyrovnat se s nejhorsími povětrnostními podmínkami.

Ideální pro Sibiř a Afriku.

Hned jsem si vyfotil všechny tři, čímž jsem si zadělal na malý problém. Majetek vlády se totiž nesmí fotit, a vůbec je málo věcí, co se smí fotit. Nakonec jsem zachránil telefon, ale fotky jsem musel smazat.

Procedura přidělení víza byla taky pěkně divoká. Na příletové celnici měli jedno okénko pro domácí, čtyři okénka pro zahraniční žadatele o vízum a jedno okénko pro výdej víz. Ke každému z malých plastových okének zasazených do lodního přepravního kontejneru vedla jedna fronta.

Okének je ale osm a já mířím k tomu úplně prvnímu, kde nikdo není, to je pro ty, kteří mají vízum předpřipravené po internetu. Odevzdám kopii elektronického víza, pas, 100 dolarů a dostanu za úkol protlačit se s báglem na zádech a s kytarou v ruce (převoz kytary proběhl překvapivě hladce) zbývajícími šesti frontami, kde se v místnosti široké 4 metry (prostor mezi sloupy) mačká ostatních sto devadesát devět cestujících z našeho letadla a dalších sto padesát z toho předchozího. U posledního okénka položím palec na skener a za chvíli mám v pase jednoměsíční vízum k pobytu.

Pak jsem se zase stejnou cestou protlačil zpátky a hned při východu z tlakové zóny mě s úsměvem požádali, abych kytaru a batoh posunul na druhou stranu přes rentgen. Na druhé straně (myšleno za papírovou páskou) jsem si je zase vyzvedl a ani trochu jsem se nedivil, že u vypnutého monitoru nikdo neseď. Pár desítek dalších minut jsem čekal na kufr. Má sice rozměry palubního zavazadla, ale mám v něm nějaké lahve a zavírací nůž, takže jsem kufr musel odbavit. První várku zavazadel taky prostrkali pásem až k rentgenu, ale protože nebyl zapnutý a pás neposouval, ostatní bagáž podávali pasažérům přímo. Prakticky

12

rovnou z traktůrku, protože na téhle straně odbavovací haly není zeď.

Při cestě z letiště jsem nestačil vyfotit lékárnu (stejně se to nejspíš nesmí). Jmenovala se Joseph's Pharmacy a místo vývěsního štítu měla kotouče žiletkového drátu, aby se nikdo nedostal na střešku. Kolem budovy stála 2metrová zeď se smyčkami žiletkového drátu nahoře. Ve zdi byla jenom malá ocelová vrátka, jak jinak než s kotoučem žiletkového drátu, aby přes ně nešlo přelézt.

Další ráno začalo registrační procedurou na ministerstvu zahraničních věcí a ministerstvu práce. Vyfotit jsem je samozřejmě nemohl, ale představte si takové kůlny 8×10 metrů s udusanou podlahou. Trochu mi to připomínalo mlat v seníku. Tři stěny a místo čtvrté jen opěrné sloupy na ukotvení vrat. Když jsme ráno přišli, zrovna zametali podlahu. U prvního stolu jeden šikovný chlapec obkreslil písmenka z pasu do formuláře, u druhého stolu jsem namočil prsty do inkoustu, který jiný šikovný chlapec rozetřel válečkem na destičku. U následujícího stolku, za nepříliš jemné asistence dalšího, tentokrát méně šikovného chlapce, jsem obtiskl do každého z deseti okének jeden prst. Skoro jsem nedostal razítko, protože jsem u adresy bydliště neměl vyplněné okénko „starosta města“. Dopsal jsem tam Josef Novák a bylo. Každý posun od stolečku ke stolečku vydal na 100 jihosúdánských liber (SSP), takže tahle ministerstva v kůlně asi patří mezi nejefektivnější průmyslová odvětví celé země.

Nejšikovnější z úředníků v nejplacatější čepici nakonec čísla formuláře a platbu zapsal do ručně nalinkovaného sešitu s tvrdými deskami. Na dvorku mezi všemi těmi kancelářemi v kůlnách jsem u strážce viděl jenom jeden očividně funkční AK-47 (samopal známý také jako kalašnikov) a kousek dál se další šikovný chlapík snažil zprovoznit druhý. Zatím byl ve stadiu odlopuvání bláta ze závěru a nábojové komory.

13